Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Queens Apskrity $8.00
Užsieniuose $9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ – LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE., Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827---1828

Nr. 192 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Antrad., Spalių-October 2, 1951 ★★★★ Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji.

Kriukas

Prieš girtuokliavimą.
Hollywoodo stebūklai.
Duokime daugiau.
Žingsnis prieš korupciją.
Rašo A. BIMBA

Man štai kas nesuprantama: Kodėl, o kodėl tiek daug gerų, politiniai susipratusių, apsišvietusių žmonių, šiandien tiesiog sušilę savo gyvenimo žvakę degina iš abiejų galų? Ir dar tuomi didžiuojasi. Dar kvailiais laiko tuos, kurie nesutinka beveik kasdien užsipylę akis vaikštinėti.

Kas per daug, tai per daug. Jau per daug girtuokliavimo atsirado mūsų senojoje, smarkiai nykstančioje kartoje.

Gal kalti mes visi. Paskutiniais keliolika metų beveik niekas mūsų spaudoje nebeprasitaria prieš svaigalų vartojimą. Kai prieš piktą niekas nebekovoja, piktas pavirsta vėžiu. Perdidelis svaigalų vartojimas yra didžiausias piktas.

Bent jūs, draugai, tiek daug dirbę dėl progreso, taip sunkiai kovoję už švarą ir žmoniškumą, šitame gyvenimo saulėleidyje nepasiduokite tam vėžiui.

* * *

Toje Amerikos filmų karalystėje, vadinamoje Hollywoodu, stebūklų netrūksta. Mačiau jų vieną tik šiomis dienomis.

Kalbu apie filmą "Magic Face." Štai jo turinys: Hitleris pasimaišo Vienoje dar prieš karą vienam teatre. Įsimyli jis į garsaus aktoriaus žmoną, o žmona — į Hitlerį. Ji tampa Hitlerio sugulove.

Naturalu, kad tas aktorius norėjo žmoną atgauti. Už tai jis patenka koncentracijos stovyklon. Ten jis baisiai kankinamas.

Bet gabusis impersonatorius pabėga iš to pragaro. Hitlerį jis nužudo ir pats jo vietą užima. Ir nuo 1941 metų jis karą taip veda, kad jis būtų vokiečių pralaimėtas. Kad atkeršyti vokiečiams už savo kančias, už jo žmonos paviliojimą!

Ir taip gražiai ir pilnai žymusis aktorius vaidina Hitlerio rolę, jog niekas jo nepažįsta per ištisus keturis metus, nepažįsta net ir Hitlerio sugulovė, jo paties, aktoriaus, žmona.

Fantazija. Pasityčiojimas iš istorijos.

* * *

Vienas amerikietis rašo iš Paryžiaus. Jo laiškas tilpo The N. Y. Times. Žmogus susirūpinęs. Jis mano, kad prieš komunizmą nebus galima atsilaikyti vien tik žodžiais. Reikia kitko. Girdi, reikia žmonėms duoti daugiau, negu komunizmas gali duoti. Tik taip mes jį suvarysime į ožio ragą.

* * *

Man to žmogelio pasiūlymas labai patinka. Taigi, duokime daugiau. Daugiau kaip pusė žmonijos, daugiau kaip bilijonas žmonių, neturi nei ko pavalgyti sočiai, nei kuo apsirengti žmoniškai.

Per nesuskaitomus šimtmečius kapitalizmas nesusiprato jais pasirūpinti.

Tik dabar jis, staiga, išgirs amerikono iš Paryžiaus balsą ir pasigailės tų žmonių. Juos padarys sočiais, apsirengusiais, linksmais. Ot, komunizmui ir nebebus vietos šioje ašarų pakalnėje, nes nebebus tos ašarų pakalnės.

Kapitalizmas atsijaunins ir paskui jau per amžius gyvens!

Matote, kaip viskas "aišku" ir "lengva"...

* * *

Valdžioje korupcijos nebegalima apsiginti. Juo daugiau visokios komisijos ją tyrinėja, tuo plačiau visose įstaigose korupcija šakojasi.

Pridėk prie to ruošimąsi prie 1952 metų prezidentinių rinkimų, ir pasidarys aiškus paskutinis prezidento Trumano pasiūlymas Kongresui. Tame pasiūlyme jis sako: Tegu Kongresas priima įstatymą, kuris privers visus valdininkus kasmet valdžiai raportuoti visas savo įplaukas.

Lengviau bus sugauti tuos, kurie iš desėtko tūkstančių dolerių metinės algos į banką pasideda šimtą tūkstančių dolerių.

Pasiūlymas geras.

Amerikonai darysią smarkų ofensyvą, jei Šiaur. Korėja atmes jų sąlygas pertaikai

Kinija sako, jankiai planuoja laivais išsikelti į užfrontę

Tokio, spal. 1.—Vyriausias amerikonų komandierius gen. Ridgway grūmojo pradėti smarkiausią, triuškinantį ofensyvą prieš Šiaurinę Korėją, jeigu šiauriniai korėjiečiai atmes amerikinį pasiūlymą panaujinti derybas dėl pertaikos ne Kaesonge, bet Songhyon kaimelyje, tarp karo linijų, 8 mylios toliau į rytus.

Šiauriečiai dar neatsakė į pasiūlymą.

Amerikinio fronto vadas gen. Van Fleet tvirtino, kad jankiai pastaruoju laiku labai apšlubino šiaurinius korėjiečius ir jų talkininkus kinus.

Kinijos radijas teigė, kad amerikonai planuoja laivais iš abiejų pusių išsikelt į Šiaurinės Korėjos užfrontę.

KARO VEIKSMAI

Amerikonai pranešė, jog užėmė tris viršukalnius viduriniame ir rytiniame frontuose.

Šiaurinės Korėjos radijas sakė, kad jie ir kinai savanoriai atmušė įnirtusias amerikonų atakas ir nušovė 4 amerikinius lėktuvus.

Pavaryta keliolika karinių kyšininkų

Dayton, Ohio. — Penki valdiniai pareigūnai tapo suspenduoti, o keli kiti patys pasitraukė, kuomet generolas E. W. Rawlings surado, kad jie ėmė kyšius iš kontraktorių, atliekančių valdžiai karinius darbus.

Daytone ir apylinkėje yra užsakyta tokių darbų už bilijonus dolerių.

Fort Meade, Md. — Karinis teismas tardys pulkininką Shirley W. McIlwainą, kuris kaltinamas, kad ėmė kyšius iš ginklų bei amunicijos fabrikantų Toledoj, Ohio, ir už tai padėjo jiem gauti valdinius užsakymus.

Lenkija neįsileis amerikinių laivų

New York. — Lenkijos valdžia pranešė amerikinei Moore - McCormack laivų kompanijai, kad nuo naujų metų bus uždrausta jiems atplaukti į Lenkijos uostą Gdynią. Tai vienintėliai amerikonu laivai, kurie pastaruoju laiku vedė verslą su Lenkija.

Šiuo uždraudimu Lenkija atsiteisia už tai, kad jos laivui Batory buvo visai neleista įplaukti į New Yorko uostą pereitą pavasarį. Pirmesniais žygiais Batory buvo krečiamas New Yorke ir neišleidžiama krantan jo oficieriai ir jūrininkai.

Amerika persekiojo Batory todėl, kad juom 1949 metais išplaukė Anglijon ir taip paspruko politinis areštantas Gerhart Eisler, peršokdamas savo užstatą (bėlą).

200 susirgo nuo maisto bažnytiniame piknike

Garrison, N. Y. — Per Graymoor vienuolyno surengtą pikniką sekmadienį 200 žmonių apsinuodijo maistu. Bet tik vienam prireikė ligoninės. Kiti patys atsigavo.

Paskui pašauktas daktaras tyrinėjo kumpį, bulvienę ir žirnius, kuriuos tie piknikuotojai valgė.

Trumanas užgyrė bilių karinėm bazėm statyt aplink Sovietus

Washington.— Prezidentas Trumanas pasirašė Kongreso nutarimą, kuris skiria 5 bilijonus, 864 milijonus dolerių slaptoms orlaivių stovykloms - bazėms statyti įvairiuose kraštuose.

Karinės bazės apsups Sovietų Sąjungą kaip kokiu ratu. Jos statomos kaip galint arčiau Sovietų žemės, kad kilus karui būtų galima tuojau iš visų pusių bombarduot Sovietus iš oro atominėmis ir kitokiomis bombomis.

934 skerdyklos laužė kainų įstatymus

Washington.—Kainų kontrolės agentai pereitą savaitę aplankė 1,145 skerdyklas ir surado, kad 934 skerdyklos laužė įstatymus šitokiais būdais:

Skerdyklos, pardavinėdamos mėsą sandėliams bei krautuvėms, ėmė aukštesnes kainas, negu įstatymas leidžia.

Norinčius jautienos pirkti biznierius jos vertė sykiu pirkti tam tikrus kiekius lašinių, kepenų ir kitų mėsos produktų.

Kai kurios skerdyklos siuntinėjo visokiais trokais juodajam turgui jautieną be jokios inspekcijos ir be pažymėjimų, kokios rūšies ta jautiena yra.

Valdžia todėl kreipėsi į federalius teismus įvairiose apskrityse, kad drausmėmis - indžionkšinais užgintų skerdykloms taip laužyti įstatymus.

KONGRESAS AUKŠČIAUSIAI TAKSUOJA TUOS, KURIŲ MAŽIAUSIOS PAJAMOS

Washington. — Senatas nutarė pakelti daugumai amerikiečių asmeninius taksus 11 procentų.

Kongreso Atstovų Rūmas yra pirmiau užgyręs bilių, didinantį tokius taksus 12 su puse procentų. Tačiaus, tiem, kurie uždirba $80,000 ar daugiau per metus, tai Atstovų Rūmas perša vis mažesniais procentais taksus kelti. Todėl gaunantiem milijoninius pelnus asmenims taksai būtų tik pusketvirto procento pakelti.

Senatas taip pat mažiausiai kelia taksus gaunantiem didžiausias pajamas.

Kaip Senatas, taip Atstovų Rūmas didina taksus įvairiems pirkiniams — automobiliams, gazolinui, degtinei, alui, cigaretams ir naudojamiems namie elektriniams ir gesiniams prietaisams.

Pagal Atstovų Rūmo bilių, valdžia gautų 7 bilijonus, 200 milijonų dolerių naujų taksų per metus, o pagal Senato bilių — 5 bilijonus, 500 milijonų dolerių.

Senatorių ir kongresmanų įgaliotiniai šiomis dienomis išlygins skirtumus tarp jų nutarimų; pagamins vieną bendrą bilių, kurį tada ir priims visas Kongresas.

Argentinos diktatorius Peronas džiaugiasi nuslopinęs sukilimą

Buenos Aires, Argentina.—Juan Peronas, Argentinos prezidentas - diktatorius, pareiškė, kad ištikima jam kariuomenė "žaibišku greitumu" nuslopino sukilimą.

Sukilimui vadovavo kai kurie atsistatydinę generolai ir keli tuzinai kitų karininkų.

Du generolai, sakoma, tankuose spruko užsienin. 44 kiti sukilėliai karininkai pabėgo į Uruguayų.

Peronas triuškina priešingas jam partijas

Peronas uždraudė Socialistų ir Radikalų Partijų susirinkimus; areštavo socialistų kandidatą į prezidentus dr. Alfredą Palacios, radikalų kandidatą dr. Nicolą Repetto; ir suėmė visą eilę šių partijų veikėjų ir komunistų. Rinkimai įvyks kitą mėnesį.

Peronistai pasakoja, kad tai tos partijos sudarė suokalbį nuverst fašistinę Perono valdžią.

Pasitraukė Argentinos laivyno ministras admirolas Enrique Garcia, Cordobos provincijos gubernatorius gen. Juan San Martin ir tūli kiti valdininkai.

Tarp areštuotų už dalyvavimą sukilime yra ir generolas Benjamin Menendez.

Iranas žada išmest anglus technikus šį ketvirtadienį, jeigu jie dar neišvažiuos

Teheran, Iran. — Anglams aliejaus pramonės inžinieriams ir mechanikams buvo įsakyta išsikraustyt iš Irano iki ketvirtadienio, spalio 4 d.

Bet jeigu jie iki tos dienos neišvažiuos, tai policija juos varu išguis per sieną iš Irano, kaip sako to krašto valdžia.

Dalis Irano seimo narių iki šiol prieštaravo valdžios politikai. Dabar ir jie pareiškė, jog eis išvien su savo valdžia prieš Angliją.

SENIAUSIŲJŲ MIRTYS

Havana, Kūba. — Mirė Jose V. B. Muniz, 115 metų amžiaus.

Exira, Iowa.—Mirė Thom. Kilworthienė, 109 metų.

N. Yorko majoras lankosi Sicilijoj, gimtiniame savo miestelyje

Isnello, Sicilija. — New Yorko miesto majoras Vincent R. Impellitteri atsilankė į savo gimtinį miestelį, Italijos saloje Sicilijoje.

Miestelio valdyba įsakė neleist ožkoms, kiaulėms, avims ir mulams vaikščioti svarbiausiąja Isnello gatve, kol viešės Impellitteri.

Miestelis sukėlė jam šilčiausias, iškilmingas priimtuves.

Impellitteri atsidėkodamas padovanojo miesteliui $3,225.

Miestelis turi 4,200 gyventojų, daugiausia valstiečių. Impellitteri jame gimė 1900 metais. Ir 1902 metais tėvai išsivežė jį į Jungtines Valstijas.

New Yorko majoru Impellitteri tapo išrinktas pernai vieton pasitraukusio majoro O'Dwyerio.

Kuomet tyrinėjančioji senatorių komisija surado O'Dwyerio ryšius su gemblériais ir jam pasidarė "per karštą," tai prez. Trumanas paskyrė jį ambasadorium Meksikai. Tada O'Dwyeris ir apleido New Yorko majorystę.

Anglija prašo Jungt. Tautas palaikyt anglus kaip Irano aliejaus išnaudotojus

Sovietai, sakoma, atmes Jungt. Tautų kišimąsi į Irano reikalus

New York. — Anglija kreipėsi į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, kad liepty Iranui klausyti Tarptautinio Teismo laikinojo nutarimo. Tas teismas yra nutaręs, kad Iranas turi susilaikyti nuo aliejaus pramonės pervedimo į savo valstybės rankas, bet leisti anglams išnaudot Irano aliejaus versmes, iki Tarptautinis Teismas padarys galutiną savo sprendimą.

Iranas jau seniai atsakė, jog Tarptautinis Teismas neturi jokios galios daryti sprendimus apie tą Irano pramonę.

Iš Maskvos spaudos matoma, kad Sovietų delegatas Saugumo Taryboje vetuos (atmes) Anglijos reikalavimą įsakyti Iranui, kad pasiduotų Tarptautinio Teismo sprendimui.

Saugumo Taryba susirinko Flushing Meadows, N. Y., svarstyti anglų reikalavimą.

Iš pradžios pranešta, jog atlėks ir pats Irano premjeras Mossadegh. Dabar sakoma, jis palauks, žiūrėdamas, ar Saugumo Taryba sutiks imti svarstymui Anglijos pasiūlymą.

Plastiras paskirtas Graikijos premjeru

Athenai, Graikija. — Karalius Paulas paskyrė Graikijos monarcho-fašistinį generolą Nikolą Plastirą vieton pasitraukiančio liberalo Sofoklio Venizeloso.

Plastiro partija, pasivadinus "progresistais," gavo seiman 74 atstovus naujausiuose rinkimuose. Venizeloso liberalų išrinkta 57.

Plastiras žada sudaryt sudėtinį ministrų kabinetą iš savo partijiečių ir liberalų. Jie sykiu turi 131 seimo narį.

Prieš juos stoja maršalas Aleksandras Papagos, kurio fašistinis "graikų sambūris" rinkimuose gavo 112 seimo narių.

Amerikiniai ginklų fabrikantai dalyvauja tarptautiniame truste

New York. — Federalis apskrities teismas surado kaltomis amerikines Remington ginklų ir Du Pont chemikalų ir ginklų kompanijas, kad jos sudarė tarptautinį trustą (kartelį) išvien su Anglijos ir vakarinės Vokietijos kompanijomis.

Tas trustas veikė susimokinęs pasidalinti rinkas įvairiuose kraštuose, nustatyti aukštas kainas savo gaminiams, todėl ir apriboti jų gaminimą.

Senatorius Benton ragina išmest senatorių McCarthy

Washington. — Demokratas senatorius William Benton įteikė Senato komisijai skundą prieš ragangaudišką republikoną senatorių Joe McCarthy.

Skundas sako, McCarthy po priesaika melavo apie "šimtus komunistų" amerikinėje valdžioje ir skandališkai apšmeižė įvairius demokratinius politikus.

Sen. Bentonas todėl reikalavo išmesti McCarthy iš Senato.

Išmetimui reikia dviejų trečdalių Senato balsų.

Pakelta kaina parcel post siuntiniams

Washington. — Valdžia pakėlė "vidutiniai" 25 procentais kainą už parcel post —daiktų siuntinėjimą per paštą, pradėjus nuo pirmadienio šią savaitę.

Už svarą siuntinio arčiausiame, vietiniame ruožte iki šiol reikėjo paštaženklių už 10 centų, o dabar reikės 15 centų.

Vieno svaro pasiuntimas į toliausią, 8-tą ruožtą iki šiol kainavo 18 centų ,o dabar — 27 centus.

Taip pabrangindama parcel post siuntinėjimus, valdžia tikisi gauti 100 milijonų dolerių daugiau įplaukų paštui per metus . Sako, senosios kainos padarydavo tiek pat nuostolių.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Saigon, Indo-Kina.—Amerikos laivas įgabeno tiek ginklų, kad užteks keturioms francūzų divizijoms apginkluoti kare prieš Vietnamo Liaudies Respubliką.

Maskva. — Stalinas sveikino Kinijos Liaudies Respubliką, minint dvimetinę jos sukaktį. Sakė, Kinijos draugiškumas su Sovietų Sąjunga tarnauja taikai ir saugumui palaikyti Tolimuosiuose Rytuose.

Gatlinburg, Tenn. — New Yorko valstijos gubernatorius Dewey ir keturių kitų valstijų republikonai gubernatoriai pasižadėjo remti Generolo Eisenhowerio kandidatūrą į prezidentus.

ORAS. — Dalinai apsiniaukę ir šilčiau.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

IRANAS IR AMERIKA

IRANIEČIAI MANO, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė (Trumanas ir Achesonas) susirūpinę tik vienu dalyku: kaip išgelbėti Irane Anglijos kapitalo imperialistinius interesus. Ir visi iki šiol mūsų vyriausybės padaryti žygiai tik sustiprina šią Irano žmonių nuomonę.

Štai dabar ir vėl prezidentas Trumanas pasiuntė Iranui notą, reikalaudamas, kad Irano valdžia atšauktų įsakymą Anglijos technikams išsikraustyti iš Irano su spalio 4 d. Juk tai diktavimas Irano valdžiai. Juk tai yra kišimasis į kitos šalies vidinius reikalus.

Jeigu Irano valdžia nori anglų atsikratyti ir reikalauja, kad jie iš Irano išsikraustytų ,tai yra grynai Irano reikalas. Jis nebenori, kad Anglijos kapitalas jį smaugtų ir išnaudotų.

Irano premjeras Mossadegh pabrėžė tik žiaurią istorinę tiesą, kai jis pasakė, kad per 40 metų anglai smaugė ir išnaudojo Iraną, kad atėjo laikas to jungo atsikratyti. Kodėl mūsų šalies vyriausybė sušilus darbuojasi, kad tas anglų jungas toliau pasiliktų?

Iranas turėjo teisę savo žibalo šaltinius nacionalizuoti. Iranas turi teisę apsieiti be anglų technikų, jeigu su jais negalima susitarti. Tai toks išimtinai vidinis kiekvienos šalies reikalas, jog stengimasis jį sulaužyti negali būti toleruojamas jokios save gerbiančios nepriklausomos šalies.

Dabar kiekvienoje Irano žmonių demonstracijoje keliamas šūkis: "Laukan britus iš Irano!" Labai galimas daiktas, kad susilauksime tos dienos, jeigu mūsų vyriausybė nesiliaus gelbėjus Anglijos imperialistų kailį Irane, kada tas šūkis bus praplėstas ir pavirs šūkiu: "Laukan britus ir amerikiečius iš Irano!"

Visas tas mūsų vyriausybės kišimasis į anglų-iraniečių santykius nesuderinamas su Amerikos žmonių interesais. Tas tik veda prie didėjimo tarptautinės nesantaikos ir žeminimo amerikiečių vardo ir prestižo Azijos žmonių akyse.

TARP TITO IR De GASPERI

JAU RUOŠIASI MŪSŲ ŠALĮ APLEISTI Italijos premjeras De Gasperi. Jis čia daug laimėjo ir tuomi labai patenkintas, bet nelaimėjo visko, ko buvo atvykęs laimėti. Ypatingai jis norėjo, kad Amerika, Anglija ir Francūzija pildytų savo pasižadėjimą Italijai atiduoti Triesto sritį. Bet šiuo reikalu premjeras nieko nepešė.

Tai kas, kad prieš keletą metų buvo pažadėta Triestas Italijai? Tai buvo kiti laikai. Kas šiandien pažadų paisо, kai politika reikalauja juos pamiršti?

Visas dalykas susipainiojo todėl, kad maršalas Tito ėmė ir staiga atsivertė prie "dvasios šventos." Jis dabar visomis keturiomis eina su Vakarais. Jo prestižui tarpe Jugoslavijos žmonių būtų užduota beveik mirtinas smūgis, jeigu staiga tie Vakarai Triestą atiduotų Italams. Juk Triestas buvo viena iš Tito kazyrių: Jis Triestą laimės Jugoslavijai!

Todėl mūsų vyriausybė atsidūrė tarpe kūjo ir priekalo. Patenkinsi De Gasperį, politiniai užmuši Tito.

Todėl De Gasperi šį sykį grįžta į Romą be Triesto savo kišenėje.

PIRMASIS MILIJONAS KRITUSIŲJŲ

JEIGU BŪTŲ GALIMA surinkti milijoną žmonių, juos išvežti į lygų lauką ir surikiuoti, pasirodytų baisiai didelė minia. Vaizdas būtų dar įspūdingesnis, jeigu ta minia susidėtų išimtinai iš jaunų vyrų, tarpe 20 ir 40 metų amžiaus.

Įsivaizduokime, kad kas nors pasiūlytų visus tuos jaunus vyrus sušaudyti. Kiekvieną mūsų baisūs šiurpuliai supurtytų.

Bet kas kitas, jeigu tie jauni vyrai būtų išrankiojami grupėmis ir sistematiškai bėgyje ilgos eilės metų sušaudomi. Vargiai kas iš mūsų pajustų ir tik retas kuris dėl to sielvartautų.

Kaip tik taip ir atsitiko. Šiomis dienomis Korėjos mūšiuose krito vienas jaunas Amerikos karys, kuris buvo paskutinis tame milijone žuvusiųjų jaunų vyrų. Tai tiek jaunų Amerikos vyrų yra žuvę visuose Amerikos karuose, pradedant su Lexingtono mūšiu 1775 metais. Baisi skaitlinė.

Jau tas vienas faktas turėtų sujaudinti visą Ameriką, kad ji susirūpintų taikos išlaikymu. Jeigu praėjusiuose karuose žūdavo po desėtką tūkstančių, po šimtą kitą tūkstančių jaunų žmonių, tai atominiuose karuose turės kristi milijonai.

TIK PO KELIŲ METŲ SUSIPRATO

VAKARINĖS VOKIETIJOS parlamentas tik dabar nutarė atsiteisti su Hitlerio nuskriaustais žydais. Toje pačioje dvasioje nutarė tuojau pradėti derybas su Izraeliu. Tik, sako, žydams bus atsilyginta tik pagal tą, kiek Vokietijos ekonomika ištesės. Labai galimas daiktas, kad tas ištesėjimas bus labai mažas. Juk tą vakarinės Vokietijos ekonomiką kontroliuoja kaip tik tie patys žvėrys, kurie šimtais tūkstančių ir milijonais žydus skerdė ir jų turtus grobstė Antrojo pasaulinio karo metu.

Kodėl reikėjo keturis ar penkis metus laukti, kad tą baisią skriaudą atitaisyti?

Rytinėje Vokietijoje, kurioje darbo žmonės viešpatauja, nereikėjo laukti keletą metų. Ten tuojau visi nacizmo palikimai buvo ant visados nušluoti ir visi naciški kriminalistai, kurie nespėjo pasprukti į anglų ir amerikiečių zonas, buvo tinkamai nubausti.

VILNIAUS ODININKŲ DARBAS IR POILSIS

Rašo
P. MIKOLAUSKAS

VILNIUS. — Eidukevičiaus vardo Vilniaus odosavalynės kombinatas iš metų į metus plečiasi, apsirūpina nauja technika. Palyginti su pirmaisiais pokariniais metais, produkcijos gamyba padidėjo keturis kartus. Neseniai čia įsisavinta nauja produkcijos rūšis. Paleistas į darbą kailių fabrikas. Kombinatas tiekia kailių dirbinius.

Kartu su įmone auga ir žmonės. Kombinate daug darbe išgarsėjusių darbininkų. Odų tampytojas Perijas, vyriausybės apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu, per pusmetį išdirbo metinę normą. Puikiu darbu išgarsėjo sukirpėjas Geleris. Per vieną mėnesį jo darbo našumas siekė 247 procentus normos. Per tą patį laiką jis sukirpimo procese sutaupė 4 procentus odinių prekių.

Kombinate daug tokių darbininkų ir darbininkių, kurie yra dušimtininkų eilėse. Sutraukėja Chalevskienė, staklininkas Auglys, sukirpėja Kusakovskienė ir daugelis kitų kasdieną įvykdo normas ne mažiau, kaip 200 procentų.

Gerai dirba Vilniaus odininkai, kultūringai ir ilsisi. Eidukevičiaus vardo kombinatan kiekvieną poilsio dieną žmonės renkasi grupėmis. Vieni važiuoja į šefuojamąjį kolūkį, kiti eina išvykon už miesto, aistringi futbolo mėgėjai nueina į stadioną.

Sekmadienis. Jau nebeūžia staklės ir motorai. Aplinkui tyla. Tiktai tuose gamybos baruose, kur darbas vyksta be paliovos, ritmingai tvinkčioja gamyklinio gyvenimo pulsas. Gi dauguma odininkų ir avalynininkų ilsisi.

Viena iš poilsio dienų, apie kurią mes norime papasakoti, buvo kaitri ir saulėta. Erdviame kombinato kieme nuo ryto susirinko daug darbininkų. Daugelis atvyko su savo šeimomis. Skamba linksmos dainos.

Profsąjungos gamyklinio komiteto pirmininkas Cijūnėlis atėjo visų pirmiausias, kad patikrintų, ar paruoštas transportas, kuriuo darbininkai važiuos išvykon už miesto.

—Kas važiuoja į kolūkį, užimate vietas mašinose,— skelbia jis.

Žmonės greitai pripildo automobilius. 70 žmonių nuvyko į Lietuvos bolševikų VI suvažiavimo vardo kolūkį, kurį šefuoja kombinato kolektyvas. Maždaug tiek pat žmonių nuvyko senovinio Trakų miesto link. Tuoj po to kitos mašinos nuvežė darbininkus ir darbininkes už miesto į vasarvietę — Valakumpius. Pušyne prie Neries upės kiekvieną sekmadienį susirenka tūkstančiai darbo žmonių. Čia puikus paplūdinys, viešos maudymuisi, sporto aikštelės. Daugelis darbininkų kolektyvų atsiveža su savim savo gamyklinius muzikos orkestrus. Vilniaus valgyklų ir restoranų trestas besiilsinčius visuomet aprūpina maistu.

Šefuojamame kolūkyje taip pat galima gerai pasilsėti. Čia miesto atstovus svetingai sutiko. Kolūkiečiai supažindino svečius su savo ūkiu.

Kolūkio aplankyti atvažiavo daugiausia jauni gamybininkai. Daugelis iš jų kombinato meninės saviveiklos dalyviai. Kiek pasilsėję gryname ore, kombinato avalynininkai atliko koncertą kolūkinėje scenoje. Choro dalyviai atliko lietuvių liaudies dainas.

Šiltai žiūrovai pasitiko choro solistę Abramovienę. Aulininkė iš profesijos, ji kombinate garsi kaip puiki dainininkė. Kolūkiečiai buvo sužavėti ir solistu, techniku Norkevičium.

Kailių fabriko stachanovininkė Gromovienė meistriškai paskaitė fragmentus iš V. Majakovskio poemos "Gerai," sukirpėjas Semeniukovas atliko rusų šokį.

Patenkinti važiavo iš kolūkio atgal kombinato darbininkai ir darbininkės. Poilsio dieną jie praleido protingai ir linksmai. O kolūkiečiai, išlydėdami svečius, kalbėjo:

—Atvažiuokite pas mus dažniau.

Maloniai praleido laiką ir tie draugai, kurie buvo išvykę senovinio lietuviškojo Trakų miesto apylinkėn. Kokių ten gražių vietų! Didelius ežerus supa kalvos. Vienoje iš jų iš tolo matyti senovinė lietuviška pilis, kuri dabar saugoma, kaip senovės paminklas. Ežeruose daugybė salų ir jas visas puošia augmenija.

Čionai poilsio dieną praleisti atvyko ir suaugusieji ir jaunimas. Aulininkė Jurgelevičiūtė, sukirpėja Krutaitė, štampuotoja Logminienė, vidpadininkas Basovas, cechų viršininkai Morozovas, Kacnelsonas ir daugelis kitų.

Besiilsintieji turėjo ką veikti Trakų ežeruose. Vieni plaukė laiveliais ir baidarėmis, kiti žaidė tinklinį, treti varžėsi plaukime. Akordeonistas Basovas linksmino žmones muzika. Jo akordeonui lydint dainavo ir šoko. Toks poilsis kiekvienam yra malonus.

Tą sekmadienį daugelis darbininkų pabuvojo ne mažiau gražioje vietoje Vilniaus priemiestyje Neries upės krante. Stachanovininkai Geleris, Černias ir kiti atvyko į pionierių stovyklą praleisti poilsio dieną drauge su savo vaikais. Čia yra Vilniaus odos - avalynės įmonių pionierių stovykla, kurioje praleidžia vasaros atostogas Eidukevičiaus vardo kombinato ir kitų fabrikų darbininkų bei tarnautojų vaikučiai. Poilsio dienomis pas linksmus vaikus atvažiuoja tėvai, kad pasilsėtų gryname ore.

Nemenčinės vieškeliu, netoli upės, pušyne stovi dviaukštis pastatas. Tai—odininkų ir avalynininkų poilsio dienos poilsio namai. Čionai darbininkai atvažiuoja, kad sustiprintų savo sveikatą. Pasibaigus darbo pamainai, šeštadienį vakare, gamybininkai autobusais važiuoja į poilsio namus. Už nebrangų mokestį jie čia gauna skanaus ir sotinamo amisto.

Poilsio dienas besiilsintieji praleidžia gryname ore, kvėpuodami pušų kvapą. Tą poilsio dieną kailininkė Aukštulytė, sutraukėja Chaleckaja — visi, kas atvažiavo į kombinato poilsio namus, praleido kuo puikiausiai. Besiilsintieji priiminėjo saulės vonias, maudėsi, plaukė laiveliais.

Vakarop, kai kaitra sumažėjo ir pasidarė vėsiau, parke prie poilsio namų pagyvėjo. Besiilsintieji žaidė tinklinį, "gorodki." Vakare parke, atviroje scenoje koncertavo Vilniaus artistai, buvo demonstruojamas kino filmas.

Tačiau ne visi tą dieną išsirengė už miesto. Futbolo mėgėjai nuvyko į jauniminį stadioną. Odos kombinato futbolininkai turėjo susitikimą su "Raudonosios Žvaigždės" odos galanterijos kombinato vienuolike. Vienuolika Eidukevičiaus vardo kombinato atstovų: užtraukėjas Auglys, elektromonteris Benderis ir kiti žaliame lauke gynė savo kolektyvo sportinę garbę. Daugelis įmonių darbininkų atėjo pasižiūrėti savo vienuolikės žaidimo. Kombinato futbolininkai pasiekė eilinę pergalę. Vilniaus pirmenybėse jie užima antrąją vietą.

Daugelis kombinato darbininkų ir tarnautojų lankėsi teatre ir kine.

Šitaip ilsisi Vilniaus odininkai.

Kaunas statomas

Rašo
PEŠKOVIENĖ

Kaune statybininkai pelnytai gerbiami. Ir tai suprantama. Jie daug nuveikė per pokarinį laikotarpį. Kauno okupacijos metais vokiškieji fašistai sugriovė 70% miesto pramonės. Jie sunaikino stoties pastatą, vandentiekį, elektrinę, tiltą, padarė visa, kad suparalyžiuotų miestą.

O dabar Kaunas gyvena pilnakrauji gyvenimą. Iš griuvėsių pakeltos sugriautos įmonės. Jos yra ne tik atstatytos, bet ir žymiai praplėstos, ir kas metai, kas mėnuo gamina vis daugiau produkcijos. Pakanka pasakyti, kad pirmojo pokarinio penkmečio pabaigoje, 1950 metais— gamybos apimtis tose įmonėse 40% prašoko prieškarinį 1940 metų lygį. Pastatytos ir sėkmingai veikia naujos gamyklos — automobilių remonto, motorų remonto, "Atramos" dailiųjų apkaustų gamykla ir kitos įmonės. Kaunas tapo vienu iš stambiausių Lietuvos socialistinės respublikos pramoninių centrų.

Atlikdami didelius darbus statant pramonės įmones, Kauno statybininkai kartu iš metų į metus plečia masinius darbus gyvenamiesiems namams statyti. Su valstybės kredito pagalba Lietuvos respublikos miestuose pastatyta ir atstatyta gyvenamųjų namų, kurių bendras plotas siekia daugiau kaip vieną milijoną kvadratinių metrų. Iš to nemaža dalis tenka ir Kaunui.

Statyba vyksta pilnu tempu. Neseniai Kaune nuimti statybiniai pastoliai nuo penkių aukštų pastato centrinėje miesto magistralėje —Stalino vardo prospekte. Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos — visaliaudinės socializmo šalies darbo žmonių šventės — 34-jų metinių išvakarėse Kauno įmonių 30 darbininkų, meistrų, inžinierių šeimų švęs įkurtuves šiuose namuose.

Patogūs šviesūs dviaukščiai namai statomi Juliaus Janonio vardo popieriaus fabriko darbininkams.

Miesto centre, Tolstojaus gatvėje, neseniai pastatytuose puikiuose penkiaaukščiuose namuose, gyvena patys statybininkai.

Kaune yra nemaža žmonių, norinčių turėti nuosavą namą, daržą, sodą. Valstybė jiems padeda, skiria žemės sklypus, duoda ilgalaikes paskolas.

Neseniai atšventė įkurtuves nuosavame name "Inkaro" kombinato pamainos meistras Juozas Ūsauskas. Puošnus, linksmas Juozo Ūsausko namas džiugina praeivius Erdvilo gatvę. Bet namas gražus ne tik iš oro pusės. Rūpestingas šeimininkas statė jį taip, kad jo šeima gyventų su patogumais. Keturi kambariai, vonia, veranda, viralinės— yra visa, kad name būtų malonu gyventi. Prie namo Juozas Ūsauskas įtaisė daržą. O rudenį pasodins ir vaismedžių. Bus savo sodas. Nuosavus namus taip pat pasistatė "Inkaro" kombinato darbininkai — šoferis Antanas Venckūnas, parengimo cecho pamainos meistras Antanas Gukauskas ir kiti.

Jonas Simonaitis — "Lituanikos" fabriko avalynės skyriaus kontrolierius nutarė pasistatyti namą Aleksoto rajone. Dabar statyba eina jau į galą. Netrukus Jono Simonaičio šeima atšvęs džiaugsmingą įvykį — įkurtuves. Matydamas, kaip sparčiai Simonaičio statyba eina į priekį, pasistatyti nuosavą namą nutarė ir jo skyriaus draugas — "Lituanikos" avalynės fabriko darbininkas Kazys Dagilis.

Auga, vystosi Kaunas. Statomi fabrikai ir gamyklos, gyvenamieji namai ir mokyklos. Aleksoto rajone, ten, kur apsigyveno Jonas Simonaitis, baigta statyti nauja 500 vietų vidurinė mokykla. Rugsėjo 1 dieną pirmą kartą atėjo moksleiviai — vaikai tų, kas savo darbu prisideda prie jaunosios socialistinės respublikos — Tarybų Lietuvos — klestėjimo.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code, Section 233)

Of LAISVE, published daily except Sunday and Monday, at Jamaica, N. Y., for October 1st, 1951.

1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Laisve, Inc., 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Editor Roy Mizara, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Managing Editor Roy Mizara, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Business manager D. M. Sholl, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

2. The owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given.)

Laisvė, Inc., 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Pres. Geo. Wares, 136 McKibben St., Brooklyn, N. Y.

Manager D. M. Sholl, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Secy-Treas. Wm. Chapels, 442 Chauncey St., Brooklyn, N. Y.

3. The known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are:

Lithuanian Cooperative Publ. Soc., Inc., 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Wm. Chapels, 442 Chauncey St., Brooklyn, N. Y.

Geo. Wares, 136 McKibben St., Brooklyn, N. Y.

Alex Velechko, 6150 — 80th St., Rego Park, L. I, N. Y.

Michail Stakoff, 460 DeWitt Ave., Brooklyn, N. Y.

D. M. Sholl, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Julius Kalvaitis, 833 Hart St., Brooklyn, N. Y.

Chas. Milen, 6925 — 4th Ave., Brooklyn, N. Y.

Anthony Mureika, 17 Fillmore Pl., Brooklyn, N. Y.

Paul Bechis, 3 Morris Lane, Great Neck, N. Y.

John Rushinskas, 3730—74th St., Jackson Hts., N. Y.

Frank Reinhartd, 60-11 — 70th Ave., Brooklyn, N. Y.

William Kazel, 72-03 Austin St., Forest Hill, N. Y.

4. Paragraphs 2 and 3 include, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting; also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner.

5. The average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the 12 months preceding the date shown above was: (This information is required from daily, weekly, semiweekly, and triweekly newspapers only.) 9,035.

D. M. SHOLL, Mgr.

Sworn to and subscribed before me this 28th day of Sept., 1951.
JOHN ORMAN
Notary Public, State of New York.
No. 41-2972850.
Qualified in Queens County.
Certificates filed in Kings, New York, Nassau County Clerk's Offices & Queens, Kings & New York Register's Offices.
Term expires March 30, 1953.

Anekdotas

John Horan, Milwaukee, Wis., be pertraukos dirbo 83 metus gelžkelių kompanijai. Jo 100 metų gimtadienio sukakčiai atžymėti, artimieji surengė puotą. Gelžkelių kompanijos darbdavys, irgi atsiuntė laišką, linkėdamas Johnui daug laimių ir ramaus poilsio.

Kai laiškas buvo perskaitytas, tai senukas Horan, net susijaudinęs, sušuko: — Ką jis ten pasakoja apie poilsį? Ar tai jau aš jiem nereikalingas — atleidžia mane nuo darbo?

Jo žmona irgi sušuko:

—Ar aš tau, John, nesakydavau, nors ir 100 metų kompanijose dirbsi, bet vistiek nuolatinis darbas nebus užtikrintas. **Kazys Bevardis**

A. NOVIKOVAS-PRIBOJUS.

Patamsėmis

(Tąsa)

— O kodėl čia negalima pasilikti? — klausiu aš.

— Labai karšta. Juk penkiasdešimt laipsnių, o dar ir daugiau bus. Neišlaikysite, prašom.

Iš tikrųjų buvo jaučiamas karštis. Tačiau mums, ką tik pradėjusiems sušilti, jis atrodė pakeliamas; pavyzdžiui man, palyginus su triumu, naujoji vieta pasirodė tikru rojumi, todėl aš prašiau Trofimovą kol kas mumis nesirūpinti.

Vaseką pradeda kamuoti jūros liga, kankinanti ir draskanti. Jis visas tąsosi, tai susiriesdamas į žiedą, tai išsitiesdamas visu savo mažu ūgiu. Keletą kartų atsiklaupia ant kelienų ir vėl krenta ant geležies. Kad nustelbtų nešvankius garsus, besiveržiančius iš jo krūtinės, jis rankomis visai užspaudžia savo burną. Atrodo, tartum kažkas plėšia iš jo vidurius.

Trofimovas, pamatęs Vaskos kančias, kažkur surado citriną, o man atnešė tabako. Pabuvęs dar truputį su mumis, kol Vaskai tapo geriau, jis užgesino ugnį kmputėje, įsakė mums nekalbėti ir išėjo.

Pavargę, mes pagaliau užmigome.

VI

Kūryklos gobtūre mes ištūnojome keletą parų. Kiek iš karto mums atrodė čia gera, tiek paskui buvo bloga. Naujasis mūsų guolis virto velnių pragaru. Tamsa, nepakeliamas karštis, įkaitusi geležis — visa tai veikė mus žudomai, silpnindami ir kūną ir sielą.

Matydamas Vaskos kančias, kurį supimas apglušino, aš taip pat pradedu nustoti jūreiviškos ištvermės ir labai aštriai pajuntu jūros ligą. Smegenys tarsi ištižo nuo karščio.

Kūrikai atneša mums maisto, bet mes jo neliečiame. Nėra apetito... Gerklėje sausa. Kankinantis troškulys. Bet vos išgersi truputį vandens, skrandis tuoj išmeta jį atgal.

— Kiek laiko mes keliaujame? — nusiminęs klausia Vasekas.

— Dvi paras.

— O kiek dar liko?

— Penkios paros.

Vasekas su kartėliu pareiškia:

— Ne, aš neišlaikysiu... Skauda... Krūtinėje skauda... — Ir, pasitraukęs nuo manęs, pradeda daužytis ant geležies. Veltui aš mėginu jį nuraminti. Jis man neatsakinėja. Tiktai girdisi prislėgtas dejavimas.

Geležis darosi karšta, lyg kas tyčia ją kaitintų. Patiesėme iš kūrikų gautą brezentą. Tas kiek palengvina kančias. Kūrikai dažnai atneša mums šalto vandens. Apsiliedami vandeniu, mes jaučiamės stipriau. Tačiau po kelių minučių darosi blogiau. Šlapi rūbai, džiūdami, prilimpa prie kūno ir skaudžiai gnaibo.

Kad išsiblaškyčiau, pradedu kalbėtis su Vaska:

— Turite ką nors Londone?

— Taip, gerą draugą.

— Seniai ten?

— Praeitą rudenį išvyko... Jis tokiu pat būdu nukeliavo, kaip ir mes... Tiktai jam buvo geriau... Kaip jis rašė...

Vasekas nutyla, nepajėgdamas toliau kalbėti. Silpnumas jaučiamas visame organizme. Prasideda kažkoks proto užtemimas.

Keletą kartų aplanko mus Trofimovas. Matomai, jis kenčia sieloje dėl mūsų. Mūsų kančios slegia jį. Jis rūpestingai bando ką nors sugalvoti ir išeina, plačiai nusikeikdamas. Pagaliau, kažką sumojęs, ryžtingai pareiškia:

— Prisieis perkelti jus į anglių duobę. Kitaip nieko nepadarysi. Joje gal ir neužklups Jeršovas. Na, o jeigu jau pakliūsite jam...

Jis nutilo ir taip garsiai sugriežė dantimis, tarsi geležį norėtų perkąsti. Ir baigė balsu, drebančiu nuo pykčio ir išreiškiančiu ryžtingumą žmogaus, pasiruošusio puolimui:

— U—u—uch, maita! Sutraiškysim, kaip musę! Ne, ne taip... Kūrykloje sudeginsim ir pelenus į jūrą nupūsim. Aš pats tai padarysiu! Jei kaip, tai tiesiai jam ir pasakysiu! Nebijokite, draugužiai!...

Dėl pervedimo į anglių duobę mes jau neprotestuojame. Mumyse tik vienas troškimas: greičiau ištrūkti iš to pragaro.

Tačiau nespėjo Trofimovas išnykti, kai pas mus atbėga antras kūrikas. Pranešа, kad katile Nr. 4 įvyko kažkoks sugedimas, taisant dalyvauja mechanikas, ir, kol neišeis, perkelti mus rizikinga.

— Ir sėdėkite čia tyliai, — išeidamas paliepia mums kūrikas.

Mums tenka pasilikti gobtūre dar gan ilgai — maždaug penkias ar šešias valandas. Laikas tartum sustojo. Jėgos apleidžia mus, mes jau nepajėgiame atsistoti ant kojų, negalime dargi sėdėti. Ir taip blogas oras dar labiau sugedo. Mes kvėpuojame dažnai, atidarę burnas, kaip žuvys, išmestos ant sauso smėlio. Vandens nėra. Troškulys kamuoja. Įkaitintas oras degina mus, skverbiasi į vidų, džiovina plaučius. Negalime nesuvokti, kad mes dūstame...

Su Vaska darosi kažkas nepaprasta. Jis vartosi ir blaškosi ant geležies, kaip vėgėlė ant karštos keptuvės, tai verkdamas, tai ištęstai ir kimiai dejuodamas. Porą kartų aš įžiebiau degtuką ir bandžiau jį nuraminti, bet paskui pradėjau visai jį pamiršti...

Mano ausyse ūžia. Kažkoks sunkumas slegia sielą. Stipriai norisi miego, bet aš kas penkios minutės pasipurtau, apsiverčiu, atsukdamas įkaitusiai geležiai kitą savo kūno pusę. Aš negaliu priglausti galvos. Nuo karščio ji stačiai plyšta į dalis. Ir kuo toliau, darosi vis blogiau ir blogiau. Sąmonė temsta. Išnyra kažkokių prisiminimų nuotrupos. Jas pakeičia klaikūs reginiai, sukurti liguistos vaizduotės.

Man atrodo ,kad aš kažkokiame urve. Ant manęs didelis kalnas. Tamsu. Anksta. Kodėl aš čia patekau? Nežinau... Ieškau išėjimo. Šliaužiu pilvu... Tolyn ir tolyn. Prašliaužiau visą kilometrą ar daugiau, netenku jėgų, o dienos šviesos vis nesimato... Och, kaip karšta ir tvanku! Atgal... Užkliuvau... Negaliu pasijudinti iš vietos. Noriu šaukti. Liežuvis nepajuda. Balsas dulsta požemyje... Nejaugi galas?

Kažkoks sutrenkimas grąžina mane į tikrovę, bet aš dar ilgai neatgaunu sąmonės. Neramiai plaka širdis. Ant kaktos prakaito lašai.

Kažkas muša man per veidą ir keikiasi:

— Akiplėša jūs! Išeikite! Neduosiu jums parodymų!

Iš balso pažįstu, jog tai Vasekas.

— Už ką jūs? Niekšas!

Jo galva bejėgiškai krenta ant mano kelių. Kūnas stingsta.

Nustebęs, kurį laiką galvoju, kas įvyko.

Neperstodamas supasi garlaivis. Girdėti, kaip kažkas ūžia, dunda, gaudžia, ūkčioja.

Nusilpęs aš krentu ant šono. Ir po dviejų minučių vėl kažkoks rūkas, juodas ir neperregimas, apgaubia mano sąmonę. Ir vėl aš matau košmariškus reginius... Guliu ant jūros kranto. Drumzlinu ir banguojančiu vandens paviršiumi, rangydamasis, artėja prie manęs kažkas ilgas. Jis išauga į beformę masę... Kas tai? Į mane, išplėtusi nasrus, žiūri jūros pabaisa. Dieve, ji mane rija!... Aš patenku į skrandį. Mane stebina, kad jo sienos karštos ir tvirtos kaip geležis. Aš dūstu...

VII

Atsipeikėjau aš anglių duobėje.

Prie manęs stovi žibintas, kurio mirganti šviesa vos prasiskverbia pro purviną stiklą. Aplinkui prietema. Tyliai juda šešėliai. Šupimas beveik nepastebimas. Kažkur toli toli vienodai gaudžia mašina. Mano gerklėje iki skausmo sausa.

Atsiklaupęs Trofimovas šaltu vandeniu drėkina mano galvą. Joje vis dar kažkas ūžia. Baisiai skauda smilkinius.

— Aach, Mitričiau, Mitričiau, vargas mums su jumis, — pamatęs, kad aš atidariau akis, susijaudinęs kalba Trofimovas.

Aš klausiamai žiūriu į jį.

—Jau antras sykis taip atsitinka su jumis, —tęsia jis. Čia jus abu ant rankų atnešėme. Na, tiesiai sakant, — mirusius! Štai jau visa valanda, rodos, plušame, kad jus atgaivintume.

Jis paduoda man puodelį šalto vandens. Gulėdamas, aš godžiai išgeriu jį. Vanduo mane atgaivina.

— O kaip Vasekas? — klausiu apie savo bendrakeleivį?

— Visai švach! Taip... Štai jis guli, pažiūrėk. Kad bent tu išsijudintum!

Noriu pažvelgti. Pasikeliu. Bet nuo aštraus gnybančio skausmo dešiniajame šone sudrimbu atgal. Iš krūtinės nenorint išsiveržia aimana. Kas tai? Dieve mano... Mano šone ir veide baisūs nudegimai. Vienas mano skruostas sutinęs.

(Daugiau bus)

Iš Ilgosios Salos Įspūdžiai

Daug esu girdėjęs apie Long Island, bet nežinojau, kad toje ilgoje saloje tiek daug ir gražiai įsikūrusių lietuvių gyvena.

Važiuojant nuo Coney Island, kas kelios varsnos, tai ir nauju vardu pavadintas miestas, o tie pavadinimai daugumoje indijoniški.

Miestai didžiumoje panašūs į seniau Lietuvos miestus: Alvitą, Virbalį ar Kybartus. Kai kur išsilieję iš Atlantiko jūros įlankos, o tas sudaro viliojančią panoramą čia apsigyventi.

Šią vasarą mano bičiulis Charles Duryea (nelietuvis), savo trijų savaičių vakacijų proga, nusigabeno ir mane į Massapequa miestuką drauge praleist vakacijas.

Kaip mano frentas, taip ir aš esame dideli žuklavimo mėgėjai, tad ir vakacijas praleidom žuklaudami bei pasivažinėdami po Ilgąją Salą.

Žuklaujant pirmą dieną iš Montauk Point, nuo nabašninko laivo "Pelican" (šis laivas neseniai nuskendo, nusinešdamas apie 38 žuklautojų gyvastis), mudu sugavome 240 svarų "sea bass" ir "fluke" žuvų. Šiomis žuvimis apdovanojom pažįstamus ir nepažįstamus Massapequa gyventojus. Važiuodavom ir iš Freeport žuklauti, bet iš čia išvažiuojant netoks giliukis būdavo.

Massapequa neseniai įsikūrė George Čižauskas (Stephans). Turi gražų ir ruimingą namą; iš dviejų pusių vandenių apsuptą didoką plotą žemės ir naujutėlį 28 pėdų ilgio laivą. George yra industrialistas. Jo kompanijos dirbtuvė randasi Coney Islande, vardu Crystal Plastic, Inc.

Netoli Smithtowno gražiai įsikūręs Pijus Šalinskas, laidotuvių direktorius Brooklyne. Jis turi didoką plotą žemės, ančių, vištų, karvelių ir kitokių sutvėrimų.

Šalinskus radome išprakaitavusius dirbant toje savo farmoje. Keletą valandų čia praleidom linksmoje nuotaikoje ir buvome šauniai pavaišinti.

Vieną sekmadienį linksmai laiką praleidom pas Mr. & Mrs. Blake (Lukus), C. Brooklyno eks-biznierius, įsikūrusius Howard Beach. Jų gražiame sode tikrai yra kuom gėrėtis. Daugybė įvairiausių gėlių ir vaismedžių. Tai simpatingi ir vaišingi žmonės, kokius galima tik retai susitikti.

Industrialistas D. T. Mitchell (Mačiulaitis) įsikūręs Scarsdale. Tai džentelmoniškas ir kartu draugiškas žmogus. Jo namas — tai graži vila. Didelis plotas žemės, daugybė medžių bei gėlių, gražus ir didelis prūdas pasimaudymui. Jo kompanijos dirbtuvė randasi Mount Vernon, vardu American Radio Hardware Co.

Valley Stream gražiai gyvena Onutė Mičiulienė, kriaučių kontraktoriaus Edward Mitchell mamytė. Namas didelis ir gražus, o jame sklepas išpuoštas ir įrengtas kaip "Night Club." Visokiausių "tidbits" ir gėrimų, bet nėra registerio. Čia net ilgas valandas linksmai praleidome, pasikalbėjome.

Prie 27 kelio, Islip miestuke, G. Shlakis ir Janus turi gražų restoraną ir visokių gėrimų. Buvome ir čia sustoję, bet neilgai, nes matėme didelį registerį, o savininkų nebuvo biznyje.

Bevažinėdami pas gimines bei senus pažįstamus, sužinojome, kad šioje ilgoje saloje gyvena daug lietuvių, bet neturėjome tiek laiko su kitais pasimatyti.

Charlies

Dienraščio Laisvės Piknikui Aukos

Norwood, Mass., draugų ir draugių "basket" .....$30.

Brighton., Freimontienė, ir Belekevičienės "basket" .$25

Worcester, per J. Yeskevičių, nuo LLD 11 kp. 25

Nashua, N. H. Vilkauskų šeima 5

Lowell, Mass. Čiuladienė ir Daugerdienės dovana ...$15

Cambridge, Mass., O. Gricienės, "basket" $14.75

Hide Park, Mass., Julia Zulis dovana, ...14.10

Montelicčių Moterų Apšvietos Klubas, ...10

L. L. D. 6 kuopa, ...5

M. Tamulevičienė, ...2

Elz. Tamulevičiūtė, ...2

J. ir T. Kaminskai, ...2

Ur. zaleckaitė, ...2

O. Klimienė, ...1

B. Gutkauskienė, ...1

O. Šukienė, ...1

Per E. Rendzevičienę ir P. Sinkevičienę, ...6

M. Benevičienė, ...1

M. Žaliukienė, ...1

So. Boston, Tamašauskienė ir Žukonienė, ...6.50

Lawrence, Mass., A. Čiuladienės dovana, ...6

Montello, Mass., Ann Kelley dovana, ...6

Cambridge Moterų ..9.55

Montello, Mass., aukotojų daiktais ir valgiais pavardės:

K. Čereškienė, pyragų

P. Sinkevičienė, babką

M. Tamulevičienė, "date-nut bread"

B. Navickienė, pyragą

J. Stigienė, kugelį

O. Šukienė, 1 pk. bulvių

S. Saukienė, sūrį

J. ir P. Minciikiai, keptą vištą ir sūrį

J. Skirmantienė, keiką ir 9 gal. agurkų

K. Kmarienė, sūrį

E. Kaulakienė, pyragą

P. Mickevičienė, pyragą

Ann. Kelley, gražų "cake"

A. Vaitiekunienė, sūrį

P. Orentienė, 1 dz. kiaušinių ir didelį "squash"

M. Gutauskienė, 1 gal. pieno ir 1 sūrį

B. Lapinskienė, sūrį

K. Kalvelienė, sūrį ir 2 pyr.

O. Klimienė, stalt. ir napkių

E. Rendzevičienė, nosinaičių

M. Potsienė, 1 gal. agurkų 1 kvrt. "piccles"

Cambridge, Mass., M. Stašienė ir V. Kvietkauskienė keptą turkę. A. Gricienė, 1 kvrt. dektinės, keptą gaidį ir tomeičių

Worcester, Mass., Moterų kuopa 4 kugelius. Bronė Bernotienė, sūrį.

So. Boston, Mass., LLD Moterys 25 sv. dešrų, kopustų ir 1½ bushel grūzdų. Žukauskienė kugelį.

Dedham, Mass., E. Niaurienė, kugelį, J. ir M. Barris 1 kvortą dektinės.

Norwood, Mass., J. Družienė, kugelį, Laisvės rėmėja kugelį.

Roslindale, Mass., Laisvės rėmėja pyragą.

Lowell, Mass., Čiuladienė, kugelį.

Dorchester, Mass., J. Rainardienė "dutch apple cake"

So. Boston, Tamašauskienė ir Žukonienė, dešrų.

Moterų Stalo Komitetas:

J. Stigienė

K. Čereškienė

B. Navickienė

P. Sinkevičienė

So. Boston, Mass.

Mūsų dovanos antram Laisvės piknikui, atsibuvusiam rugsėjo 16 d. Tautiškam parke, Montello, Mass.

Kadangi lietus sulijo pirmąjį Laisvės pikniką Mainarde, tai mes dėjome pastangas, kad antras piknikas geriau pasisektų.

Draugai klubiečiai nusitarė, sudėti kelioliką dolerių, kad nupirkus dešrų, dėl moterų stalo. Taigi kaip nusitarė, taip ir padarė. Į kelias minutes jie sudėjo $10.

LLD 2-ros kp. moterys aukavo grūzdus.

Savo atsibuvusiame susirinkime rugsėjo 14 dieną, jos nusitarė prisidėti ir prie nupirkimo dešrų. Prie to prisidėjo sekamos draugės: A. Sabulienė $2, Draugė $5; po $1: N. Kavoliūnienė, Bostonietė, P. Žukauskienė, H. Žekonienė, V. Narbutienė, T. Niukienė, B. Chuberkienė. Tokiu būdu nupirkom kiek maisto ir pinigais dar pridavėm $6.50.

Kitos draugės dirbo piknike ruošos darbus, kaip drg. D. Ruplenienė ir E. Lekienė.

Piknike per drauges T. Belekevičienę ir E. Freimantienę buvo išleista draugės S. Sasnos prisiūsta dovana, Lietuvoj gaminta staltiesė, už kurią buvo sukelta net $25.

Minimos čia draugės, reikalui esant, visuomet prisideda savo darbu, kur tik reikalas būna.

Draugas J. Masteika, kuris visuomet remia darbininkišką spaudą, taip ir šį kartą gražiai parėmė ją. Bet šį kartą truputį skirtingu būdu: Jis, atsivežė gabalą jautienos mėsos ir kitokių prieskonių. Taipgi atsivežė pečių ir kitus virtuvei reikalingus indus. Draugas iškepęs jautieną (steiką) savo kepsniais skaniai pavaišino svečius. Ir taip bevaišindamas, tais skaniais kepsniais, jis sukėlė apie $22.

Tai taip drg. J. Masteika, šiuom savo darbu parėmė Laisvę.

Bostonietė.

Plymouth, Pa.

Mirė Jonas Krutulis. Jis mirė rugsėjo 18 d. 1951 m., pašarvotas buvo jo paties namuose, 72 Nesbitt St. Plymouthe. Palaidotas rugsėjo 21 d. Wyoming'o lietuvių laisvose kapinėse.

Jonas, per daugelį metų dirbdamas anglių kasyklose, dulkių į plaučius pritraukė tiek, kad jam užtvenkė kvėpavimą, ir jau toliau negalėjo dirbti anglių kasyklose, nei kur kitur. Taigi per tris metus Jonas sirgo ir kankinosi, kol jį galutinai, taip vadinama mainų azma (dusulys) užsmaugė.

Kadangi Jonas buvo laisvų pažiūrų, tai ir palaidotas be jokių bažnytinių apeigų. Nors ir buvo darbo diena, bet lydėtojų buvo gana daug, draugų, pažįstamų ir giminių. Į kapines atlydėjus, prie Jono kapo pasakė atatinkamą atsisveikinimo kalbą V. Valiukas.

Jonas Krutulis iš Lietuvos paėjo nuo Jackonių kaimo, Udrijos parapijos ir Suvalkų rėdybos. Jonas atvyko į šią šalį 1906 m., būdamas dar jaunas, kaip ir visi išeiviai, ieškodamas laimės. Apsistojo anglių kasyklų srityje, Pennsylvanijos valstijoj. Jonui, kaip ir visiems ateiviams darbo žmonėms, prisiėjo sunkiai dirbti, nedateklius kentėti ir prieš tą viską sunkiai kovoti. O kad pasekmingiau kovą vesti už geresnį gyvenimą, Jonas tuojau įstojo į mainierių uniją.

Pagyvenęs kelis metus šioje šalyje, Jonas susitiko pažangią gražią merginą, Oną Miliauskaitę, paeinančią iš Lietuvos Panemunėlių kaimo, Rumbonių parapijos, taipgi suvalkietę, ir su ja apsivedė. Taigi su pažangiąja moteraite, ir Jonas įstojo į lietuvių pažangiąsias organizacijas, kaip antai: LLD ir LDS; taip pat ir dienraščio Laisvės skaitytoju buvo iki mirties.

Taipgi Krutuliai išauklėjo dvi gražias, pažangias dukteris, kurios yra jau vedusios ir auklėja savąsias šeimas. Taigi, Jonas Krutulis, paliko liūdėsyje žmoną Oną, dvi dukteris, du žentus, anūkę ir anūką.

Jonas Krutulis dar nebuvo per senas žmogus, tik kiek su viršum šešiasdešimts metų ir galėjo dar smagiai pagyventi, bet sunkus darbas ir kitos blogos gyvenimo sąlygos — amžių sutrumpino.

Tai tiek, paviršutiniai, galima pasakyti apie Joną Krutulį ir jo šeimą.

Ir, kadangi Krutuliai, mano žmonos yra giminės, tai mudu, Vincas ir Ona Žilinskai, kartu apgailestaujame ir reiškiame gilią užuojautą Krutulienei ir jos visai šeimai iš gilumos širdies!

Raminkitės, mieli giminaičiai, ir laikykitės tvirtai, nes kitaip ir būti negali.

Vincas ir Ona Žilinskai

Širdingai dėkojame

Aš Ona Krutulienė su savo visa šeima: dukrelėmis, žentais ir anūkais, dėkavojame už gėles giminėms, draugams ir pažįstamiems, grabnešiams ir visiems lydėtojams, mano draugo į kapus, iš kur jau jis daugiau nebegrįš!

Taip pat dėkavojame Stanevičienei ir toms, kurios jai gelbėjo pagaminti pietus, grįžusiems mano draugo lydėtojams.

Taip pat širdingai dėkavojame graboriui Liegui už mandagų ir gražų patarnavimą.

Graborius Liegus vertas pagarbos žmogus ir patartina visiems turėti reikalą su juom, jei toksai reikalas atsitinka.

Ona Krutulienė ir šeima

Jei reikia ką parduoti ar norite ką pirkti, pasiskelbkite Laisvėje. Rezultatais būsite patenkinti.

Tel. AV. 2-4026

DR. JOHN REPSHIS

(REPŠYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.

495 Columbia Rd.

DORCHESTER, MASS.

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

ĮVAIRIOS ŽINIOS

MIESTŲ TVARKYMAS LENKIJOJE

VARŠUVA, rugp. 7 d. — Lenkijos 6-metis liaudies ūkio planas numato didelius darbus, susijusius su miestų tvarkymu.

Keičia savo išvaizdą Lenkijos sostinė Varšuva. Griuvėsių vietoje statomi nauji namai, tiesiamos naujos ir rekonstruojamos senosios gatvės, atstatomi senovės paminklai, įrengiami nauji sodai ir parkai. Pirmoje šių metų pusėje sostinės gatvėse ir parkuose buvo pasodinta 35,000 medžių.

Kinta Zgiežo miestas Lodzės vaivadijoje. Iki karo jis buvo landynių miestas. Čia nebuvo nei vandentiekio, nei kanalizacijos, nei net gristų gatvių. Dabar Zgiežas darosi nebeatpažįstamas. Jo priemiesčiuose statoma nauja gerai sutvarkyta gyvenvietė darbininkams.

Krokuvos vaivadijoje sparčiais tempais statomas naujas miestas Tychy. Dideli atstatymo darbai vykdomi Gdynėje, Vroclave ir kituose respublikos miestuose.

TARYBINIŲ FILMŲ DEMONSTRAVIMAS BULGARIJOJE

SOFIJA, rugp. 7 d.—Bulgarijoje surengtas tarybinių filmų demonstravimas šūkiu "Tarybinis filmas kovoje už taiką." Iš viso bus pademonstruota daugiau kaip 20 tarybinių meninių filmų, jų tarpe "Berlyno paėmimas," "Stalingrado mūšis," "Slaptoji misija," "Pasmerktųjų sąmokslas," "Susitikimas prie Elbės," "Rusų klausimas," "Du kovotojai" ir kt.

Kiekvieno filmo demonstravimo metu bus rengiami pasikalbėjimai apie kovą už taiką.

AUTOMOBILIŲ IR ORO TRANSPORTO VYSTYMAS RUMUNIJOJE

BUKARESTAS, rugp. 8 d. — Metai iš metų didėja automobilių parkas Rumunijoje ir išplečiamas keleivių bei krovinių pervežimas lėktuvais. Tarybų Sąjungos pagalbos dėka šalies autoparkas 1951 metais palyginti su 1946 metais padidėjo 600 procentų. Platūs prekių mainai su liaudies demokratijos šalimis įgalina Rumuniją įsivežti čekoslovakiškus sunkvežimius ir autobusus, vengriškus sunkvežimius ir tt.

Dešimtis tūkstančių keleivių ir šimtus tonų krovinių kasmet perveža oro transportas. Šalyje nėra nė vieno stambaus miesto, nesujungto oro trasa su sostine.

JUDĖJIMAS UŽ EKONOMIJĄ VENGRIJOS ĮMONĖSE

BUDAPEŠTAS, liepos 25 d. — Šalies įmonėse plečiasi lenktyniavimas rugpiūčio 20-osios--Vengrijos liaudies respublikos konstitucijos dienos garbei. Vienas svarbiausiųjų įsipareigojimų, dėl kurių įvykdymo kovoja kolektyvai ir atskiri darbininkai, yra įsipareigojimas sutaupyti medžiagų, žaliavų, piniginių lėšų.

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.
GARSINKITĖS LAISVĖJ!

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Taikos veteranai prieš japonų paktą

Amerikos Veteranai už Taiką pasisakė priešingi Japonijos taikos sutarčiai, pareiškė tos organizacijos pirmininkas Paul Green.

"Mes stovime už tokią taiką", sako Green, "kuri demilitarizuotų, demokratizuotų Japoniją, kurios energija būtų sunaudota taikingai ekonomijai, pagelbėtų atsistatyti jos aukoms, taipgi suteiktų Japonijos žmonėms aukštesnį gyvenimo laipsnį. Tiktai tokiu būdu mes veteranai galime tikėtis, kad mūsų kova ir mūsų kritusiųjų draugų pasiaukojimas nenueis veltui".

Prisikalbinusi meilužį padėti vagiliauti

Bronx gyventojas Samuel Wexler karštai įsimylėjo į kaimynką Margaret Reilly. Dėlto jis pasižadėjo jai viską padaryti, ką tik ji norės. Taip ir buvo.

Vieną gražią dieną ji nucina į pasigražinimo įstaigą ir grįžta su $3,875 vertės brangakmeniais. Ji pataria jam tą vogtą turtą parduoti. Jis paklusniai bando tai padaryti ir papuola bėdon. Policija jį areštuoja. Paskui ir ją suima.

Teisme pasirodo, kad jinai už vagiliavimą trys metai atgal buvo nuteista ir paleista. Tai paaiškėjus, teisėjas paklausė Wexlerio, ar jis dar vis ją myli. Jis atsakė, "taip". Paaiškėjo, jog jie jau buvę vedę, bet nelegaliai, nes jinai nebuvo persiskyrusi su pirmuoju vyru.

Unija ragina veikti už taiką Korėjoje

Distributive, Processing and Office Workers Unijos 65-tos apskrities generalė taryba priėmė rezoliuciją, kviečiančią savo narius ir visus kitus pasmarkinti veikimą už taikos Korėjoje atsiekimą.

Minimos unijos taryba nurodo, jog dabar yra pavojinga padėtis, nes valdžios politika yra tokia, kad sutrukdyti susitarimą su korėjiečiais ir kinais. Todėl visuomenė turėtų reikalauti baigti karą Korėjoje.

Atidaro penkias vėžio ligų klinikas

Pranešama, kad bus netrukus atidarytos Brooklyne penkios naujos vėžio ligų klinikos.

Liberty Auditorijoje

Šį antradienį, spalio 2, LDS bowlininkai nori visu smarkumu pasirodyti. Todėl labai svarbu, kad visi tie, kurie įsirašė į lygą, ateitų bowlinti ir taipgi kviečiami tie, kurie norėtų įsirašyti. Bowlinimas prasideda lygiai 8 valandą vakare.

Dar ne didelė merginų grupė bowlina. Dar kelios tos, kurios pereitą sezoną bowlino, nepasirodo. Būtų smagu jas matyti bowlinant.

★

Aido Choras iš tikro ruošiasi įspūdingai pasirodyti sekmadienį, spalio 14. Tai bus rudeninis Aido Choro koncertas ir kartu parengimų atidarymas, nes tai bus pirmas muzikalis šiame sezone parengimas.

Choristai prašo savo remėjus ir abelnai koncertus lankančią publiką pasižymėti spalio 14 ir visiems jame dalyvauti.

Pirmą kartą koncerte pasirodys naujas lietuvis dainininkas, Leonas Jonikas, neseniai atvykęs iš Chicagos. Jis čia lanko muzikos mokyklą, lavina balsą. Bus smagu jį išgirsti.

Rep.

Nepagydoma liga numarino du vaikus

Theodore ir Florence Weisbergai, Farmingdale gyventojai, turėjo 2 metų sūnų Barry ir 4 metų dukterį Eileen. Jie džiaugėsi savo kūdikiais. Tai didžiausia jų buvo viltis.

Bet nelaimė. Abu kūdikiai susirgo 'cerebromalacia degeneration". Tai smegenų nervų liga, kurią daktarai nepajėgia pagydyti. Nors tėvai dėjo visas pastangas, turėjo net 200 daktarų, turėjo geriausius specialistus iš Mayo Clinic, Rochester, Minn., bet niekas nepagelbėjo.

Pagaliau atėjo vaikučiams paskutinė gyvenimo valanda. Sūnus mirė pereito birželio 5 d., o duktė — rugsėjo 25 d. Tėvai daktarų buvo informuoti, kad jų vaikai nepagys, kad prie jų ligos mirtis neišvengiama. Tai baisi nelaimė.

Protestuoja

AFL United Financial Employes unija penktadienį per pietus turėjo protestą susirinkimą ant Broad St. ir Wall St. 300 unijistų dalyvavo. Jie protestavo, kodėl New York Stock ir Curb exchanges raštines vėl atidarė šeštadieniais. Jie nenori dirbti šešių dienų.

Dalyvaukime taikos susirinkime spalio 7

Ateinantį sekmadienį, spalio 7, Manhattan Center, 34 ir 8th Ave., New Yorke, įvyksta svarbus taikos klausimu susirinkimas. Prasidės 3 val. po pietų.

Visi ir visos kviečiami šiame susirinkime dalyvauti. Tai bus labai didelės reikšmės susirinkimas, kuriame kalbėtojai aiškins pasaulinę padėtį, o visi dalyviai pasisakys už Korėjos karo baigimą.

Šį susirinkimą šaukia Interfaith Committee for Peace Action, kuriame priguli daug kunigų, pastorių, rabinų. Susirinkimas bus pradėtas malda už taiką.

Teismas nuskirtas juodajam turgui

Veikiantysis majoras Sharkey praneša, jog centralinis teismas yra nuskirtas juodojo turgaus dalyvius bausti. Tas teismas randasi Criminalinių Teismų Name, 100 Center St., New Yorke. Antrojo karo metu jis juodojo turgaus dalyvius bausdavo.

Kainų Stabilizacijos raštinė praneša, jog nemažai žmonių dalyvauja juodajame turguje. Prasižengimų bus tiek ir tiek. Sveikatos Departmentas padės Kainų Stabilizacijos Raštinei surasti prasižengėlius ir patraukti atsakomybėn.

Prašo paleisti iš kalėjimo Dr. Hunton

Fur Dressers and Dyers Unijos jungtinė taryba pasiuntė prezidentui Trumanui prašymą paleisti iš kalėjimo Dr. W. Alpheus Hunton, Civilių Teisių Kongreso kaucijų trustisą, įžymų negrų visuomenės veikėją.

Dr. Hunton uždarytas kalėjiman todėl, kad atsisakė valdžiai priduoti vardus tų, kurie paskolino kaucijoms pinigų

"Bemėsis antradienis"

Tokį šūkį iškėlė ir visur skleidžia Brooklyno nuomininkų ir konsumerių taryba, kovodama prieš aukštas mėsos kainas. Ji kviečia ypač šeimininkes nepirkti mėsos antradieniais.

Pereitą šeštadienį buvo suruošta maisto kainų klausimu daugelis ant gatvių susirinkimų, paskleista nemažai literaturos, surinkta tūkstančiai parašų.

Minima taryba kviečia parodyti Washingtono valdininkams, kaip Brooklyno žmonės žiuri į aukštas maisto kainas. Peticijos bus priduotos kainų prižiurėtojui Michael DiSalle.

Kviečia piliečius užsiregistruoti

Kapitonas Hugh Mulzak, Darbo Partijos kandidatas Queensboro prezidento vietai, įžymus negrų visuomenininkas, kviečia visus piliečius nieko nelaukiant užsiregistruoti ir rinkimuose dalyvauti.

Registracijos vietos bus atdaros trečiadienį iki šeštadienio, nuo 5 val. po pietų iki 10:30 vakare. Šeštadienį bus paskutinė užsiregistravimui diena. Registracijos vietos tą dieną bus atdaros nuo 7 val. ryto iki 10:30 val. vakare.

Suimti du bedarbiai narkotininkai

Du brooklyniečiai bedarbiai, Morris Hantman 64 metų amžiaus ir Louis Meyer 61 metų amžiaus pateko kalėjiman. Felony teismas juos paliko be kaucijos. Pas abu rasta narkotikų. Jie kaltinami jų pardavinėjime.

Kepurninkai sudarė taikos komitetą

Kepurių ir skrybėlių išdirbystės unijistai sudarė taikos komitetą, kuris jau ruošiasi sušaukti taikos klausimu platų tos industrijos darbininkų susirinkimą.

Ligoninių kaina: $11 į dieną ligoniui

New Yorko valdiškoji apskaičiavimo taryba užgyrė 82 ligoninių, kurios priguli prie Jungtinio Ligoninių Fondo, naujas kainas. Nuo pereito mėnesio jau reikės ligoniams mokėti po $11 į dieną. O pirmiau mokėjo po $8 į dieną.

Tačiau ligoninės nurodo, jog ligonio užlaikymas mažiausia kainuoja $15.60 į dieną. Tai dar reikės iš fondo dadėti po $4.60 į dieną už kiekvieną ligonį.

Bet daugelis ligonių nieko negali mokėti. Tai tada minimos ligoninės už juos gauna iš Jungtinio Ligoninių Fondo.

Dabar tas fondas veda finansinį vajų ir prašo pagalbos. Pagalba galima siųsti sekamu adresu: The United Hospital Fund, 8 E. 41 St., New York 17, N. Y.

Daržo fondas auga

Praėjusį šeštadienį LKC daržas vėl gavo paramos. Drg. Milinkevičius ir d-gė Mary Kreivėnas įteikė po $2. Tai iki šiol į daržo fondą sudovanota $37.

Pastarosiomis dienomis už visą dešimtinę nupirkta ankstyvųjų pavasarinių gėliu—tulpių, crocus'ų, dafodilių, narcisų, hyacinth'ų.

Padengus senasias daržininko išlaidas $19 ir dabar išleidus dešimtinę, fonde dar randasi $8.

Fondo įkūrėjas drg. Waresonas vis dar nenurimsta dėl paauglės, jau žydėjimo amžiaus magnolijos, kurios nupirkimui jis kadaise davė penkinę, bet kuriai reikėtų mažiausiai $15. Turėkime viltį.

Daržininkas

Mokytojų Unija pasiuntė visiems keturiems miesto tarybos prezidento vietai kandidatams raginimus pasisakyti, kad jie kovos prieš gemblerius, raketierius, visokius kyšių ėmėjus.

30 dienų kalėjimo už koridoriaus meilę

Williamsburgo Bridge Plaza teismas davė 30 dienų kalėjimo 48 metų amžiaus Miss Ritai Lacuestai ir 45 metų amžiaus James Allen, kurie buvo apskųsti, kad jie namo koridoriuje dienos laiku meilavosi ir glamonėjosi. Teisėjas mano kalėjime jų karštą meilę atšaldyti.

Protestuoja prieš pasimojimą nuomų pakėlimui

Manhattano nuomininkų tarybos protestuoja prieš pasimojimą pakelti nuomas Manhattown apartmentuose iki $30 už kambarį.

GAUKIT LAISVEI SKAITYTOJĄ

REIKALAVIMAI
HELP WANTED—MALE
REIKALINGAS DARBININKAS
Laisvės įstaigai reikalingas darbininkas prie ekspedicijos darbo; taipgi turi mokėti troką vairuoti. Lengvas darbas, greit išmokstamas. Kraipkitės: 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. (190-193)

PRANEŠIMAS
RICHMOND HILL, N. Y.
LDS 13 kuopos susirinkimas įvyks ateinantį ketvirtadienį, 4 d. spalio (Oct.), 8 val. vakare. Visi nariai dalyvaukite. — Valdyba. (192-193)

BROOKLYN, N. Y.
LDS 1 kuopos susirinkimas įvyks antradienio vakare, October 2 d., A.L.P. Klubo svetainėj, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vak. Nariaia prašomi skaitlingai atsilankyti. Taipgi pasistengkite atsivest ir naujų narių į kuopą prirašyt. — Prot. Sekr. (190-192)

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys —už griežtai žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Matthew A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

TONY'S

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrikas
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Įsigykite
JONO KAŠKAIČIO
eilių rinkinį

★

PROŠVAISTĖS

★

Knyga, kurioje telpa arti 150 Jono Kaškaičio gražiausių eilėraščių

Kiekvienas kultūringas žmogus privalo įsigyti "Prošvaistes," jas perskaityti ir laikytis savo knygynėlyje.

✻

"Prošvaistėse" taipgi telpa įdomi Jono Kaškaičio (Dr. Kaškiaučiaus) biografija, jo mokslas ir kūryba.

✻

Knyga iš virš 300 puslapių, kaina $1.50.
Tuojau įsigykite ir pasinaudokite tuom gražiu veikalu.

LAISVĖ 110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

PETRAS KAPISKAS
IR
VINCAS SODAITIS
Pertvarkė ir pagerino savo
BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto
LIKERIO, VYNO AR ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Hooper Street
TELEVISION Telefonas EVergreen 4-8969

Harry Kelly, Cristina Larson ir Richard Robert vaidina dramatiškoje filmoje "The Well", rodomoje Loew's State Teatre, 45 St. ir Broadway, New Yorke.